

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118201273
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8118201273.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobkyne: C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. XX.L. XX, XXX XX D., právne zastúpenej: JUDr. Ambróz Motyka, advokát so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, zapísaný v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúcemu na území SR prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, právne zastúpenému: Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s.r.o., so sídlom Ružinovská 42, Bratislava, IČO: 36 862 169 o vydanie bezdôvodného obohatenia 3.228,74 eura s prísl., o odvolaní žalobkyne, ako aj odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/15/2018-131 zo dňa 16.10.2020, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 11,02 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 2.234,46 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 38 %.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou, súdu doručenu 07.02.2018, domáhala toho, aby súd uložil žalovanému vydať jej bezdôvodné obohatenia vo výške 3.228,74 eura. V žalobe uviedla, že dňa 20.10.2006 uzatvorila s právnym predchodcom žalovaného (spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO, a.s.) zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 686,82 eura (20.691,- Sk), prostredníctvom ktorého prefinancovala kúpu spotrebného tovaru (PC, notebook). Poskytnuté finančné prostriedky sa zaviazala splácať formou pravidelných mesačných splátok a tento svoj záväzok v zmysle zmluvne dojednaných podmienok aj riadne a včas splnila. Súčasťou formulára o poskytnutí spotrebiteľského úveru bola pod bodom C aj žiadosť o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca. Jedinou individuálne špecifikovanou zmluvou bola zmluva o úvere určená na nákup tovaru. Podpisom formulára tak automaticky nedošlo k vzniku paralelného úverového vzťahu (revolvingový úver). Zo zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyplývajú presne stanovené náležitosti, ktoré má obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere. Pri podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere jej bol priamo vnútený ďalší právny

úkon a to zmluva o poskytnutí revolvingového úveru, pričom jej skutočná vôľa smerovala v čase podpisu formulára iba k zakúpeniu tovaru a uzatvoreniu úverovej zmluvy o klasickom spotrebiteľskom úvere. Osobitne orámované zmluvné podmienky na titulnej strane formulára vrátane žiadosti o poskytnutie úverového rámca pod bodom C, ako aj všeobecné obchodné podmienky nie sú z jej strany podpísané a preto táto časť zmluvy je neplatná. Ak nedošlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere, je potrebné považovať právny vzťah, ktorý medzi ňou a právnym predchodcom žalovaného vznikol, za vzťah v právnom režime bezdôvodného obohatenia. Z úverovej karty vyčerpala sumu vo výške 14.416,75 eura, pričom žalovanému a jeho právnemu predchodcovi uhradila sumu 17.645,49 eura. Žalovaný sa obohatil o sumu vo výške rozdielu medzi týmito čiastkami, ktorú má žalobkyňa vydať. Súd konštatoval, že žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Vo vyjadrení uviedol, že v časti C Úverová karta sú jednoznačne a zreteľne uvedené údaje týkajúce sa úverovej karty v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy. V úverovej zmluve žalobkyňa ako klient prehlásila, že sa oboznámila so Všeobecnými podmienkami CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru a súhlasí s nimi bez výhrad. Vo všeobecných podmienkach je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka upravený proces uzatvárania zmlúv. Prijatím žiadosti o poskytnutie úverového rámca je odoslanie oznámenia o prijatí žiadosti o poskytnutí úverového rámca adresovaného klientovi. Vydanie karty na meno klienta sa klientovi oznámi písomne, súčasne sa mu oznámi výška maximálneho úverového rámca, ktorý je možné mu poskytnúť. Podľa žalovaného návrh na uzavretie zmluvy uskutočnený žalobkyňou, adresovaný žalovanému, pozostával z dvoch súčastí, dvoch čiastkových návrhov, pričom prvou súčasťou bolo poskytnutie tzv. klasického úveru a druhou poskytnutie úverového rámca (revolvingového úveru) a vydanie kreditnej karty. Úverová zmluva je platným právnym úkonom so všetkými z toho vyplývajúcimi dôsledkami. Tvrdenie žalobkyne, že v čase podpisu úverovej zmluvy nemala vôľu uzatvoriť zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere nie je preukázané a je možné považovať ho za tendenčné, je v priamom rozpore s jej následným konaním. Žalovaný tiež vzniesol námietku premlčania týkajúcu sa všetkých platieb žalobkyne, uhradených pred viac ako dvoma rokmi od podania žaloby, ak žalobkyňa namieta, že nemala v úmysle uzatvoriť zmluvu teda musela mať vedomosť, že uhrádza na plnenie, o ktoré pôvodne nemala záujem. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 20.10.2006 vypísala žalobkyňa formulárovú Žiadosť/Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX v predajni L. R. v Prešove, na základe ktorej jej právny predchodca žalovaného poskytol na cenu tovaru vo výške 22.990,- Sk úver vo výške 20.691,- Sk pri výške mesačnej splátky 3.673,- Sk a šiestich mesačných splátkach s tým, že prvá splátka bude zaplatená najskôr 15.11.2006 a termín splatnosti splátok je 15. deň v mesiaci. Mesačná úroková miera stanovená nebola. Podľa textu uvedeného na formulári zmluvy vpravo drobným písmom je uvedené v časti C nazvanej Úverová karta: „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO, a. s. zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 20.000,- Sk a vydala úverovú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie úverovej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a v priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO, a. s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ním stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach min. 5 % mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak a to i telefonicky. Súhlasím s plátbami uvedenými v časti C1. Termín splatnosti je 10.deň v mesiaci, ak nie je v časti C1 dohodnuté inak a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B. V časti C1, ktorá sa nachádza v ľavej časti formulára je uvedená mesačná úroková sadzba 1,95 % platná ku dňu podpisu Žiadosti/Zmluvy. Mesačný poplatok za správu revolvingového úveru platný ku dňu podpisu Žiadosti/Zmluvy je 45,- Sk. V pravej časti formulárovej zmluvy je uvedený text: „Prehlasujem, že mám záujem o nákup ďalej špecifikovaného tovaru/služieb u vyššie označeného predajcu pre svoju osobnú spotrebu. Ďalej prehlasujem, že som sa oboznámil/a so Všeobecnými podmienkami CETELEM SLOVENSKO a. s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru, súhlasím s nimi bez výhrad a žiadam, aby mi spoločnosť CETELEM SLOVENSKO, a.s. poskytla úver na nákup nižšie uvedeného tovaru/služieb za nasledujúcich podmienok tak, že financovanú sumu uhradí priamo na účet predajcu na základe mnou a predajcom podpísanej žiadosti o financovania, ak ju CETELEM SLOVENSKO, a .s. požaduje. Podľa predloženého výpisu kreditnej karty, aktuálny úverový rámec u poskytnutej úverovej karty sa zvýšil z pôvodných 600,- eur na 2.100,- eur. Nebolo sporné, že suma, ktorú žalobkyňa vyčerpala na kreditnú kartu činila 14.416,75 eura. Podľa žalobkyňou predloženého výpisu táto zaplatila sumu 16.316,50 eura, avšak podľa potvrdenia žalovaného šlo o sumu vo výške 16.651,21 eura a preto súd považoval sumu uvedenú žalovaným za nespornú. Konštatoval, že žalobkyňa nepredložila výpis za mesiac 09/2012 a 09/2013.

V mesiaci november sa žalobkyňa dostavila k občianskemu združeniu, Združeniu Brániť sa oplatí - BSO, so žiadosťou o preskúmanie zmluvy. Toto združenie ju informovalo o neplatnosti zmluvy v bode C týkajúcej sa revolvingového úveru a o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane dodávateľa z dôvodu preplatenia úveru nad rámec poskytnutej istiny.

Súd prvej inštancie, posudzujúc zistený skutkový stav, dospel k záveru, že v rámci dojednania záväzku zo spotrebiteľského úveru zo dňa 20.10.2006 CETELEM SLOVENSKO, a.s. vopred pripravenou formuláciou v časti „C“ zmluvy vnútil žalobkyni aj iný úkon ako ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu. Z tlačiva na poskytnutie spotrebiteľského úveru ju zrejme, že podpisom tejto zmluvy žiadateľ (žalobkyňa) sa súčasne podpísala aj pod tú časť textu, ktorá je vytlačená v pravej časti zmluvy bez možnosti úpravy textu a ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu. Podpísala aj záväzok, ktorý v danom momente uzatváraný nebol. Z textu, ktorý žalobkyňa podpísala vyplynulo, že žiadateľovi môže byť v budúcnosti poskytnutý úverový rámec na čerpanie vo výške 20.000,- Sk, nakoľko žiadateľ „žiada o zaradenie do zoznamu žiadateľov poskytnutie úverového rámca a vydanie úverovej karty“. V zmluve o poskytnutí úveru časť „C“ absentuje akákoľvek dohoda o výške úverového rámca, dohoda strán o výške úroku z úveru a iné náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere. Podľa súdu prvej inštancie podpisom zmluvy z 20.10.2006 nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu a vzájomné práva a povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany žalobkyne, čo je zrejme aj z toho, že žalovaný revolvingový úver označil iným číslom ako je číslo zmluvy. Podľa súdu prvej inštancie zo znenia bodu C vyplýva, že v čase uzavretia zmluvy vôbec nebolo isté, či CETELEM SLOVENSKO, a.s. sa cíti byť ňou viazaný (t.j. akceptácia návrhu), keďže žalovaný zmluvu o revolvingovom úvere nepodpísal, ani nedoručil žalobkyni oznámenie o akceptácii návrhu na poskytnutie úverového rámca. Vôľa žalobkyne podľa súdu prvej inštancie nesmerovala k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, t.j. vstúpiť do iného zmluvného vzťahu, ako bol jej primárny úmysel. Takýto právny úkon trpí nedostatkom prejavu vôle a vykazuje znaky absolútne neplatného právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žalovaným vznesenú námietku premlčania mal za nedôvodnú. Aplikoval ustanovenia o 10-ročnej premlčacej lehote podľa § 107 Občianskeho zákonníka s poukazom na tú skutočnosť, že v občianskoprávných vzťahoch sa za úmysel považuje nielen úmysel priamy, ale aj úmysel nepriamy. Žalovaný nepochybne vedel, že porušuje platné zákony keď si zvolil spôsob uzatvárania spotrebiteľských zmlúv v rozpore so všeobecnými ustanoveniami o kontraktácii v Občianskom zákonníku, podľa ktorých mal postupovať. Aj keby zmluvný vzťah vydaním kreditnej karty a jej používaním platne vznikol v roku 2006, pokračoval až do roku 2017, pričom žalovaný po celý čas kedy mu už museli byť známe okolnosti vyplývajúce zo spotrebiteľskej legislatívy vzťah so žalobkyňou udržiaval, čo svedčí o nepriamom úmysle na úkor žalobkyne bezdôvodne sa obohatiť, pretože už v tom čase boli známe rozhodnutia súdov, ktoré jednoznačne takéto zmluvy prehlasovali za neuzavreté, resp. neplatné pre nedostatok formy, avšak bol voči tomu absolútne nečinný. Ak takto dodávateľ finančných služieb postupuje, nemožno z jeho správania vydedukovať nič iné len to, že si je vedomý toho, že porušuje legislatívu a napriek tomu ju porušuje. Za nedôvodnú mal aj žalovaným vznesenú námietku premlčania pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby. Uviedol, že subjektívnu premlčaciu dobu je potrebné počítať nie z predpokladanej, ale zo skutočne preukázanej vedomosti žalobkyne o tom, že sa na jej úkor niekto bezdôvodne obohatil. V danom prípade žalobkyňa hneď po tom, ako sa od občianskeho združenia dozvedela o dôvodoch, pre ktoré by sa mohla domáhať vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného, svoj nárok uplatnila na súde v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, na ustanovenie § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, na ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - § 4 ods. 1, § 3 ods. 6, na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 37 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 107.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, vychádzajúc z pomeru úspechu k neúspechu vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolania obe strany sporu.

3. Žalobkyňa podala odvolanie voči výroku II. a výroku III. z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku. Uviedla, že s názorom súdu o výške vzniknutého bezdôvodného obohatenia nesúhlasí. Prílohou podanej žaloby boli aj mesačné výpisy z kreditnej karty za obdobie september 2009 - október 2017, z ktorých vypočítala výšku uplatneného bezdôvodného obohatenia. Uviedla, že súd evidentne pri rozhodovaní vychádzal z platobnej histórie, ktorú predložil žalovaný a nie z platobnej histórie predloženej žalobkyňou. Podľa žalobkyne je pochopiteľné, že pri ustálení výšky bezdôvodného

obohatenia je z matematického, ako aj časového hľadiska omnoho jednoduchšie vychádzať zo žalovaným zosumarizovanej a sčítanej tabuľky ako zo sčítavania stoviek kreditných a debetných transakcií za 98 mesiacov trvania úverového vzťahu. Táto ľahšia matematická cesta vychádza iba z údajov uvedených v tabuľke žalovaného, avšak priviedla súd k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesprávnym skutkovým zistením platobnej histórie týkajúcej sa kreditných operácií (zaplatené splátky sú v zásade rovnaké, rozchádzajú sa v troch položkách, ide o sumu 3,32 eura z 24.06.2009, sumu 2,40 eura z 27.01.2017 a sumu 1.000,- eur zo 17.10.2013, ktorá je zaúčtovaná na akúsi „regularizáciu účtu“. Žalovaný však pridal dve položky, ktoré z tzv. klientskej zóny vôbec nevyplývajú. Žalobkyňa preto žiadala, aby odvolací súd napadnutý výrok II. zmenil tak, aby bola žalovanému uložená povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v rozsahu ako žalobou žiadala a aby mu bola uložená povinnosť nahradiť jej trovy konania v rozsahu 100 %.

4. Voči rozsudku podal odvolanie aj žalovaný, voči jeho výrokom I. a III. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h), f) a b) Civilného sporového poriadku. Podľa žalovaného pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyni bol vnútený iný úkon ako ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jej záujmu, tak tento záver nevyplýva z vykonaného dokazovania. Žalobkyňa svoje tvrdenia nijakým spôsobom nepreukázala, v konaní nebola vypočutá, v tomto smere neuniesla dôkazné bremeno a povinnosť tvrdenia. Na základe zmluvného vzťahu bol žalobkyni poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 20.691,- Sk, ako aj revolvingový úver s výškou úverového rámca 20.000,- Sk. Proces uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, vrátane spotrebiteľských zmlúv. Vo všeobecných podmienkach je uvedené, že žiadosť sa po jej riadnom vyplnení stáva návrhom na uzavretie zmluvy, v danom prípade prijatím návrhu zo strany žalovaného. Na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere bolo potrebné odoslanie oznámenia o prijatí návrhu na uzavretie zmluvy, ktorým sa súčasne žalobkyni zaslala kreditná karta. Žalovaný konal v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, platnosť alebo neplatnosť právneho úkonu je treba posudzovať výlučne z pohľadu splnenia zákonných predpokladov pre jeho platnosť, ktoré existovali v čase uskutočnenia právneho úkonu. K čerpaniu prostriedkov z kreditnej karty žalobkyňa nútená nebola, bolo na jej slobodnej a vážnej vôli, či bude z kreditnej karty prostriedky čerpať alebo nie. Žalobkyňa z karty čerpala počas takmer 8 rokov, vzhľadom na to nemôže obstať jej tvrdenie o nevedomosti či vnútení úkonu prostredníctvom kreditnej karty. Okolnosť, že žalobkyňa počas tohto obdobia opakovane používala kreditnú kartu nie je možné hodnotiť tak, že nemala vôľu uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere. Žalovaný v čase uzavretia zmluvy nemal možnosť sa žiadnym spôsobom oboznámiť s budúcou právnou úpravou upravujúcou problematiku poskytovania spotrebiteľských úverov. Žalovaný poukázal taktiež na to, že za bezdôvodné obohatenie v zmysle § 455 Občianskeho zákonníka sa nepovažuje prijatie plnenia premlčaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Súd tak predmetnú právnu vec nesprávne právne posúdil. Žalovaný namietal aj záver súdu prvej inštancie o aplikácii 10-ročnej premlčacej doby. Žalovaný riadne a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi podniká v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov, je dlhodobo etablovaný na trhu, koná vždy s odbornou starostlivosťou. Nemohlo prísť ani k priamemu, ani k nepriamemu úmyslu nakoľko sa vyžaduje uzrokovanie a v tomto konkrétnom prípade uzrokovanie absentuje, nie je možné tak hovoriť o úmyselnom bezdôvodnom obohatení. Úvahy súdu prvej inštancie nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, resp. dokazovanie sa v tomto smere vôbec nevykonávalo. Žalovaný tiež poukázal na to, že každá mesačná splátka, ktorú bola žalobkyňa povinná uhrádzať na platenie záväzkov z revolvingového úveru pozostávala z časti úverovej istiny úrokov, poisťného a prípadne ďalších poplatkov spojených s úverom. V prípade posúdenia poskytnutého úveru súdom ako bezúročného a bez poplatkov by žalobkyni mohol byť priznaný len nárok na zaplatenie nepremľanej peňažnej čiastky vypočítanej ako súčet úroku a prípadných ďalších poplatkov spojených s úverom. Podľa žalovaného rozsudok prvoinštančného súdu je nedostatočne odôvodnený. Súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že žalobkyňa v konaní pred súdom nepoprela tvrdenie žalovaného, ani v replike, ani na pojednávaní, nenamietala nezrovnalosť v potvrdení o prijatých splátkach s ňou predloženými dôkazmi. Napriek tomu, že všetky dôkazy boli žalobkyni aj žalovanému navzájom zaslané, čo vyplýva aj zo zápisnice o pojednávaní zo 16.10.2020, na údajný tvrdý rozpor medzi potvrdením o prijatých splátkach, rozpisom splátok a žalobkyňou predloženými výpismi z kreditnej karty žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie neupozornila, uvedenú nezrovnalosť bolo možné v konaní pred súdom prvej inštancie odstrániť. Žalovaný spolu s vyjadrením predložil potvrdenie o prijatých

splátkach zo 04.12.2020, v ktorom je suma 1.000,- eur uvedená ako kreditná operácia. Čo sa týka sumy 3,32 eura, išlo o poplatok za znovuvydanie kreditnej karty, ktorý žalobkyňa uhradila, uvedený dôkaz žalovaný dohľadal až na základe žalobkyňou v odvolaní namietanej sumy 3,32 eura. Aj z tohto dôkazu vyplýva, že žalobkyni nebol vnútený žiaden úkon, o ktorý by sama nemala záujem, resp. o ktorý by výslovnou nežiadala.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že zmluvná podmienka v zmluvách o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktoré uzatváral právny predchodca žalovaného a ktorá je uvedená v časti C úverová karta bola rozsudkom Okresného súdu Žilina z 15.11.2011 č.k. 14C/86/2011-77 judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka. Tento rozsudok bol potvrdený aj rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo 17.05.2012 sp.zn. 9Co/37/2012, pričom dovolanie proti rozsudku krajského súdu bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12.11.2012 pod sp.zn. 3Cdo/282/2012 odmietnuté. Neprijateľnosť tejto podmienky bola konštatovaná v stovkách rozhodnutí všeobecných súdov po celej Slovenskej republike. Žalovaný však opätovne obhajuje právoplatne judikovanú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta aplikáciu 10-ročnej premlčacej doby, poukázala na to, že konanie subjektu, ktorý dlhodobo opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery na základe vadných zmlúv (neprijateľných zmluvných podmienok) sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohacovaniu sa tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so spotrebiteľským právom. Je vylúčené aby žalovaný ako profesionál nepoznal spotrebiteľské právo a prijímal platby na spotrebiteľovi poskytnutú sumu úveru pri neplatných alebo bezúročných úveroch dobromyseľne, prinajmenšom musel byť po dobu 5 rokov o týchto skutočnostiach a ich následkoch uzrozumený a vedieť o nich. Odvolanie žalovaného preto mal za nedôvodné.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolania preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaniach, ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolania prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania.

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaných odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený preskúmať ich z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 17.02.2022 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že tak odvolanie žalobkyne ako aj odvolanie žalovaného nebolo dôvodné.

8. Odvolacia argumentácia žalobkyne bola založená na výhradách ku spôsobu kvantifikácie bezdôvodného obohatenia súdom, súdu vyčítajúc to, že „je pochopiteľné pre ustálenie výšky bezdôvodného obohatenia i z matematického alebo aj časového hľadiska omnoho jednoduchšie vychádzať zo žalovaným zosumarizovanej a sčítanej tabuľky, ako zo sčítania stoviek kreditných a debetných transakcií za 98 mesiacov trvania ...“

9. Odhliadnuc od, podľa odvolacieho súdu, nemiestnej formulácie výhrad invektívneho charakteru na adresu prvoinštančného súdu, je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa, právne zastúpená advokátom, podala dňa 07.02.2018 na súd žalobu, domáhajúc sa vydania bezdôvodného obohatenia, výšku ktorého kvantifikovala čiastkou 3.228,74 eura predstavujúcou rozdiel medzi úhradami 17.645,49 eura a vyčerpanou sumou 14.416,75 eura s odkazom, bez bližšej identifikácie, na dôkaz - výpisy z kreditnej karty (2009 - 2017) s údajmi na 98 stranách textu.

V zmysle § 132 ods. 2 Civilného sporového poriadku opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy; uvedený zákonný text je nepochybne odrazom zodpovednosti žalujúcej strany za identifikáciu skutočností, ktorými je možné dosiahnuť cieľ sledovaný žalobou, ovplyvňujúci výsledok sporu.

10. Zo spisu vyplýva, že žalobkyni bolo cestou jej právneho zástupcu dňa 16.05.2018 doručené vyjadrenie žalovaného k žalobe vrátane príloh, jednou z ktorých bolo potvrdenie žalovaného o prijatých platbách žalobkyne. Z reakcie žalovanej z 19.06.2018 k predmetnému potvrdeniu žalovaného nevyplýva žiadna výhrada k novej nesprávnej kvantifikácii žalobkyňou realizovaných platieb, tak ako ich zosumarizoval žalovaný. Ak preto žalobkyňa až v odvolacom konaní argumentovala skutkovými okolnosťami, ktorými neargumentovala v konaní pred prvoinštančným súdom do času než súd prvej

inštancie na pojednávaní 18.09.2020 vyhlásil dokazovanie za skončené, nebol dôvod na to, aby im odvolací súd priznal relevanciu v odvolacom konaní s prihliadnutím na ustanovenie § 291 ods. 1 v spojení s § 296 Civilného sporového poriadku keďže žalobkyňa bola v konaní zastúpená advokátom a nešlo ani o prostriedok procesného útoku, ktorý žalobkyňa bez svojej viny nemohla uplatniť pred súdom prvej inštancie (§ 366 písm. d) CSP).

11. Odvolacia argumentácia žalovaného bola založená na spochybňovaní záveru súdu prvej inštancie o tom, že podpisom zmluvy z 20.10.2006 nedošlo k vzniku paralelného zmluvného vzťahu (zmluvy o revolvingovom úvere) pre rozpor s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím majú byť dané predpoklady pre uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, tiež na spochybňovaní správnosti toho, že súd prvej inštancie pri posudzovaní námietky premlčania vychádzal z 10-ročnej objektívnej premlčacej doby.

12. Po oboznámení sa s listinou označenou Žiadosť/Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, ktorú 20.10.2006 podpísala žalobkyňa nie je možné dospieť k inému záveru a hodnoteniu tejto listiny ako to realizoval súd prvej inštancie v bodoch 35-38 rozsudku. Odvolací súd sa zhoduje s názorom súdu prvej inštancie na jeho logicky sformulované vysvetlenie dôvodov k tomu, že z predmetnej listiny nie je možné dospieť k záveru o vzniku zmluvy o revolvingovom úvere odkazuje, majúc za to, že pokiaľ žalovaný vychádzal z toho, že od žalobkyne prijímal plnenie zo zmluvného vzťahu, listina podpísaná žalobkyňou 20.10.2006 tomu nenasvedčuje.

13. Zásada autonómie vôle je jednou z kľúčových zásad súkromného práva, pričom základnou právnou skutočnosťou vedúcou k vzniku občianskoprávných vzťahov je zmluva.

Pri absencii danosti vôle právny úkon nemôže vzniknúť. Odvolací súd, tak ako súd prvej inštancie, nemal pochybnosti o tom, že vôľa žalobkyne prejavená v listine z 20.10.2006 smerovala len k tomu, aby jej bol poskytnutý úver 20.691,- Sk, ktorý mal za dohodnutých podmienok slúžiť na úhradu časti kúpnej ceny tovaru vo výške 22.990,- Sk. Pokiaľ mal žalovaný za to, že podpis žalobkyne sa nevzťahuje len na obsah záväzku, na základe ktorého bol žalobkyňi poskytnutý úver na nákup tovaru, ale aj na text vytlačený v zarámovanej časti formulára za písmenom C/ s označením úverová karta, t.j. že podpisom žalobkyňa prejavila vôľu vstúpiť do ďalšieho záväzkového vzťahu, uvedené realite nezodpovedá. Súd prvej inštancie príliehavo charakterizoval okolnosti predloženia textu formulárovej zmluvy žalobkyňi k podpisu ako vnútenie podpísania vopred naformulovaného textu obsahujúceho niektoré z náležitostí iného právneho úkonu, ktorý v danom čase nebol vo sfére záujmu žalobkyne. Ak bolo pohnútkou žalobkyne získať úver na zakúpenie tovaru, ktorá pohnútka ju viedla k uzavretiu zmluvy o úvere, pri predtlačenom formulári zmluvy nemala na výber, ak chcela úver získať, musela podpísať listinu obsahujúcu aj náležitosti návrhu na vznik iného právneho úkonu. Uvedené nasvedčuje nedostatku vôle žalobkyňi vstúpiť do iného zmluvného vzťahu so žalovaným než do toho, ktorý bol primárne vo sfére jej záujmu. Správne preto uzavrel súd prvej inštancie, že nedošlo k vzniku právneho úkonu - zmluve o poskytnutí revolvingového úveru, plnením žalobkyne na neplatný právny úkon sa žalovaný podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka bezdôvodne obohatil a toto obohatenie musí žalobkyňi podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydať.

14. Odvolacou námietkou žalovaného bola aj námietka o nesprávnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu pokiaľ pri posudzovaní ním vznesenej námietky premlčania vychádzal z toho, že na jeho strane išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie a aplikoval objektívnu

10-ročnú premlčaciu dobu podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa tohto zákonného ustanovenia sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa keď k nemu došlo.

15. Určujúcim pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia získaného z absolútne neplatného právneho úkonu je okamih plnenia z neplatného právneho úkonu nakoľko absolútna neplatnosť pôsobí od začiatku a preto akékoľvek plnenie na jeho základe poskytnuté je od tohto okamihu plnením z neplatného právneho úkonu, t.j. bezdôvodným obohatením a týmto okamihom začína plynúť objektívna lehota pre jeho vydanie (Ústavný súd Českej republiky III. ÚS 158/99).

16. Občiansky zákonník pojem a podstatu úmyselného bezdôvodného obohatenia nevymedzuje, v právnej teórii sa vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnoprávných predpisoch. O

úmysel priamy ide vtedy, keď ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil vedel, že svojim konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne ho tiež získať chcel. O úmysel nepriamy ide keď ten, kto sa na úkor iného obohatil vedel, že svojim konaním obohatenie, ktoré mu nepatrí, môže získať a s týmto následkom bol pre prípad, že nastane uzročený (Najvyšší súd Českej republiky 28Cdo/326/2011 z 09.11.2011).

O úmyselnosti bezdôvodného obohatenia bude možné uvažovať vtedy, pokiaľ bude získanie majetkového prospechu bez právneho dôvodu hlavným cieľom počínania obohateného alebo predpokladaným a vopred akceptovaným vedľajším produktom jeho zámernej činnosti, smerujúcej primárne k dosiahnutiu iného výsledku (Eliáš a kol., Bezduvodné obohaceni, Wolters Kluwer ČR, a.s., Praha, 2016, s. 186).

17. Vychádzajúc z teoretických východísk uvedených v predchádzajúcom bode a z posúdenia konkrétne zistených skutkových okolností, ktoré sú pre správnosť posúdenia určujúcimi, má odvolací súd za to, že v konkrétnych skutkových okolnostiach je možné usúdiť, že žalovaný pri poskytovaní úveru na nákup spotrebného tovaru predložil žalobkyni vopred vyhotovený formulár návrhu zmluvy, do ktorého farebne odlišnej časti umiestnil text nesúvisiaci s obsahom toho záväzkového vzťahu, o uzavretie ktorého za konkrétne dojednaných podmienok (zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXX) mala žalobkyňa záujem. Žalovaný si musel byť vedomý toho, že predpokladaným výsledkom tejto jeho činnosti smerujúcej k dosiahnutiu jeho zámeru - aktivácii karty za vopred neznámych podmienok bude profit na jeho strane. Takýto postup nie je možné hodnotiť inak ako nepriamy úmysel bezdôvodne sa obohatiť. Z potvrdenia prijatých platieb vyplýva, že prvá z úhrad žalobkyne v prospech žalovaného bola realizovaná v mesiaci jún 2009 (24.06.2009), žaloba bola na súde podaná 07.02.2018, pred uplynutím 10-ročnej premičacej doby, t.j. včas.

18. Odvolací súd, majúc za to, že tak odvolací dôvod žalobkyne ako aj odvolacie dôvody žalovaného neboli spôsobilé ovplyvniť správnosť napadnutého rozhodnutia, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, prihládajúc na to, že pri odôvodňovaní jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1, podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobkyňa sa odvolala voči nepriznaniu sumy 994,28 eura, žalovaný namietal povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.234,46 eura. Vychádzajúc z pomeru úspechu k neúspechu priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 11,02 %. Kvantifikáciu trov zrealizuje súd prvej inštancie samostatným uznesením.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.